

ROLNIGZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

Dnia 20 Marca 1885 roku.

№ 11

8 (20) Marca 1885 r.

Towarzystwo Akcyjne oczyszczenia i sprzedaży spirytusu.

Znany jest powszechnie smutny stan gorzelnictwa naszego. Z jednej strony, panami prawie samowładnymi cen okowity jest kilku kupców i dystylatorów warszawskich, stanowiących cenę i odbierających okowitę na tak zwaną „miarę oblewana“, a po za rynkiem warszawskim wszystkie sprzedaże opierają się na tych cenach i sposobach mierzenia. Z drugiej strony, przemycana okowita zalewa szeroki pas pograniczny kraju, a jako taniiej sprzedawana, wywiera wpływ obniżający na ceny w kraju całym; miejscami nawet przeszkadza stanowczo sprzedaży tej okowity, która nie obawia się światła dziennego i dozoru skcyjnego. Położenie to, tak przykre dla właścicieli gorzelnii, zmuszało wielu do szukania środków zaradczych, co do niczego stanowczego doprowadzić nie mogło. Boć rzecz jasna, że przeciwko takiej jednomyślności, z jaką kupcy występują, tylko skutecznie walczyć może odpowiednie stowarzyszenie gorzelnicze. Z tej zasady wychodząc, niżej podpisani opracowali projekt Ustawy Spółki, która zdaniem ich, tylko co wykazany cel osiągnąć będzie mogła.

Odpowiedzenie, w jaki sposób do tego doszliśmy, zbyt wiele tu zabrałoby miejsca. Nadmieniamy więc tylko, że przed postawieniem głównych zasad tej spółki, przez parę miesięcy obznajmiliśmy się ze wszystkimi okolicznościami, tyczącemi się handlu okowitą tak w kraju, jak i za granicą. Nie poprzestając zaś na objaśnieniach, jakie można było zasięgnąć tu na miejscu, staraliśmy się zebrać dokładne wiadomości o czynnościach podobnej spółki, założonej przez właścicieli kurlandzkich gorzelnii i od lat kilku czynnej w Rewlu. Ostatecznie, skoro sprawozdanie złożone nam przez osobę, posiadającą odpowiednie uzdolnienie i za wszelki miar zasługującą na zaufanie dowiodło, że i u nas spółka taka działać może z wielką korzyścią dla gorzelnictwa, ułożonym został projekt towarzystwa akcyjnego, mającego na celu sprzedaż okowity, wychodzącej z gorzelnii. Ustawa ta ma być przedstawioną wyższemu władzom do zatwierdzenia. Przed wysłaniem jej wszakże do Petersburga musimy zapewnić się, czy ogół właścicieli gorzelnii chce mieć tę spółkę i akcje jej rozbić? Cała bowiem nasza praca byłaby daremną, gdyby Ustawa została zatwierdzoną, a spółka niechętnie lub obojętnie przyjęta była przez tych, którzy do niej należeć mogą. Co gorsza, jeszcze raz ogół dałby dowód niezaradności; dowiódłby, że umie jedynie narzekać jak słabe dziecko, a niepotrafi stanąć murem, jak dojrzałym mężom przystało, gdy chodzi o zmieniienie stanu rzeczy szkodliwego dla siebie. Ten ostatni wzgląd niepomahał wpływać będzie na dalsze postępowanie, bo należąc do stanu ziemiańskiego, nie radziłyśmy wyprowadzać jeszcze raz na jaw tej słabiej jego strony. Z pomiedzy wszystkich rodzajów spółek, wybraną została spółka akcyjna, jako najwłaściwsza do tego rodzaju stowarzyszenia, daje ona bowiem nietylko największą swobodę działania, lecz co ważniejsze, tylko do wysoko ci kapitału wniesionego za akcje ogranicza odpowiedzialność tak spółników, jak i zarządu, względem osób stojących zewnątrz stowarzyszenia.

Tyle co do formy. Co zaś do samej treści, to spółka ta ściśle biorąc będzie wielkim domem komissowym, założonym przez właścicieli gorzelnii i dla nich tylko pracującym. A odpowiednio do potrzeb naszego gorzelnictwa, pod względem sprzedaży okowity, czynności jej rozpadają się na dwa oddziały: Celem uwolnienia sprzedaży krajowej od dotychczasowej przewagi, w Warszawie głównie, a w razie potrzeby i w innych miejscowościach, będą urządzone stosowne składy. W składzie takim okowita będzie mogła wyczekiwać cen lepszych i miary sprawiedliwszej. Korzyści dla stowarzyszonego są tu widoczne, ponieważ zarząd spółki uwolni go od potrzeby natychmiastowego płacenia podatku akcyjnego od tej okowity, a nawet da mu zaliczenie bez mała wartość jej wyczerpujące. Jedynie właściciel okowity stracić może wartość jej uschnięcia, lecz to samo, jeżeli nie więcej, straci, trzymając ją w swym składzie. Gdyby na tym spółka ograniczać się miała, niedopięłaby celu będącego głównym jej zadaniem, to jest niemogłaby na tej drodze wpłynąć stanowczo na cały handel naszą okowitą. Mamy bowiem jej więcej, niżeli kraj zużyć może i przewyżka ta, wpływająca na obniżenie cen, musi być wysłana za granicę. Ułatwienie więc tego wywozu i pośrednictwo w sprzedaży wysłanej, są ważniejszymi czynnościami, niżeli sprzedaż krajowa. Z tych powodów spółka zajmować się będzie sprzedażą zagraniczną i tu właściwie spoczywać będzie cała możność jej zadania, skoro przed wysłaniem tam okowity musi ją poddać rektyfikacji, t. j. zamienić na towar pożądanym przez rzeczywistych konsumentów, głównie osiadłych na wybrzeżach morza Śródziemnego.

Pomijając dowody przekonujące o koniecznej potrzebie rektyfikowania okowity w kraju, znane każdemu cokolwiek wtajemniczonymu w handel zagraniczny, przypomnieć tu musimy prawo wydane niedawno przez ministerjum skarbu. Władza ta, zamierzając dopomóc do rozwoju gorzelnictwa, wiedziała, że to może tylko nastąpić wówczas, gdy nadmiar okowity będzie mógł być usunięty z kraju, przekonawszy się w dodatku, iż w tym celu należy okowitę poddać rektyfikacji; zachęcając do niej, rektyfikatu przyznała większe ulgi i wynagrodzenie. Dla tego to prawo powiada, że spirytus wyższej próby i rektyfikowany korzystać ma z potrącenia 6% podatku akcyjnego. Nierektyfikatem gatunkami tylko 3% dostawać może. Wiedzący więc o tym, że przy rektyfikacji ginie najwyżej 1½%, rozumie, iż władze chciały do niej zachęcić, jako do czynności ułatwiającej wywóz okowity z granic kraju swego. Wprawdzie i do tej chwili kupują od nas okowitę dla wywiezienia zagranicę, lecz kupioną, albo przechodzą przez ręk kilka, zanim dostanie się do zakładów rektyfikacyjnych zagranicznych, albo w najlepszym razie wprost przez te zakłady jest nabywana. Ztąd dopiero idzie do Francji, Hiszpanii, Włoch, Turcyi, lub Afryki, gdzie wypita zostaje, lub wraca do nas w postaci drogich win i likierów. Pominięcie więc tego pośrednictwa, wzbożającego naszym kosztem tak wielu cudzoziemców, będzie głównym zadaniem zamierzonego stowarzyszenia, a wykonanie tego nie będzie trudnym. Bo właśnie skutkiem traktatu handlowego między Niemcami a Hiszpanią zawartego, powstał pewien zamęt w stosunkach handlu okowitą na rynkach sąsiadujących z morzem Śródziemnym; jeżeli więc spółka zawiąże się dosyć prędko, byśmy mogli zająć tam opróżnione targowiska, to przy staranności o dobry rektyfikat, utrzymać się na nich może-

my z łatwością. Wszystkie te czynności przeprowadzone być powinny w sposób dogodny dla tutejszych właścicieli, wysyłających swą okowitę, a więc zarząd spółki nie tylko będzie zastępował właściciela w składaniu zastawów i w sprzedaży, lecz nadto i zaliczenia odpowiednie dawać mu będzie. Z uwagi również na dobro dającego spółce okowitę do sprzedania, Zarząd jak najmniejsze wynagrodzenie z tego pobierać zamierza; wynosić ono powinno jedynie: zwrot kosztów sprzedaży, koszt utrzymania zarządu, oraz dodatek na procent od akcyi, nie przenoszący 6% rocznie. Co zresztą będzie ściśle oznaczone przepisami, jakie pierwsze ogólne zebranie spółników wydać na Radzie Zarządzającej i do których stosować się jest obowiązana.

Wykazawszy w powyższy sposób działalność spółki, objaśnić musimy, skąd potrzebne fundusze mają być wzięte? A najpierw o kapitale zakładowym mówić wypada. Otoż na założenie zakładów rektyfikacyjnych i składów odpowiednich, oraz na pierwsze początkowe czynności, potrzeba będzie rs. 200,000. Summę tę wynależliśmy na podstawie danych statystycznych przez ministerium skarbu drukami ogłoszonych. Przekonaliśmy się bowiem, że kraj nasz wysyła rocznie za swe granice około 40 milionów, a Warszawa zużywa prawie 60 milionów stopni wiadrowych okowity surowej. Stosownie więc do tego rozmiary składów i rektyfikacyi oznaczone zostały. W przewidywaniu zaś, że z czasem gorzelni u nas przybyć może i działalność spółki będzie musiała być powiększoną, z tego powodu sądzimy, iż należy zapewnić spółce pewien kapitał zapasowy, który w razie potrzeby mógłby być podniesionym. A summa jego na 100,000 rubli została oznaczoną i tym sposobem kapitał zakładowy ogółem wyniesie na rubli 300,000. Ponieważ według obowiązujących praw krajowych, tylko gorzelnie korzystają z pewnych ulg przy wyprawdaniu okowity za granicę, od nich więc jedynie zarząd spółki będzie mógł przyjmować okowitę do sprzedaży, a tym samym one tylko złożyć się powinny na wyżej wykazany kapitał zakładowy. Skoro zaś w miarę ilości wyrabianej okowity gorzelnie korzystać będą z usług spółki, słusznie więc, by więcej wyrabiające większą ilość pieniędzy przyłożyły się do powstania stowarzyszenia, bo chociażby zupełnie nie oddawały spółce swój okowity, to i tak korzystać będą z wyższych, a przynajmniej sprawiedliwszych cen, wywołanych ogólną działalnością spółki. Z tych zasad wychodząc i również opierając się na statystyce krajowej, wykazującej ilość gorzelni, oraz ilość wyrabianej w nich okowity, przyszliśmy do przekonania, że akcyj powinno być 400, i że rozprzedaniem zostaną, jeżeli każda gorzelnia na każde 25 korcy kartofli dziennego zaciera lub na mniejszego, po jednej akcyi weźmie. Z tego też wypadło, że akcyje mają być wystawione po rs. 750. Nadmienić też musimy, iż jeżeli dalszemi zapisami na akcyje ogół właścicieli gorzelni dowiedzie chęci posiadania tej spółki i jeżeli nabędziemy pewności, iż wszystkie akcyje rozebrane zostaną, naówczas, nie czekając rozprzedania ostatnich, projekt ustawy wysłamy do Petersburga, celem uzyskania jej zatwierdzenia. Ponieważ zaś nieprzewidujemy żadnej przeszkody w tym względzie, jednocześnie więc zajmujemy się pierwszymi czynnościami przygotowawczymi. Wszystko to wymagać będzie pewnych wydatków z summy złożonej, jako zaliczenia na akcyje i dla tego przygotowaliśmy „deklaracyę,” którą akcyonaryusz podpisując, upoważnia nas do robienia tych wydatków.

W tym miejscu wypada nam położyć nacisk na błędność przekonania niektórych właścicieli gorzelni, sądzących, że „bez jednego żołnierza wojna się obejdzie,” że nie biorąc akcyi, bynajmniej nie wpłyną na niedojście do skutku proponowanej spółki. Sądzą oni, iż bez ich współdziałania wszystkie akcyje pomieszczone będą, co jest niemożliwem, jak to wykazuje powyższe objaśnienie nasze, uczące, w jaki sposób przyszliśmy do oznaczenia ilości i wartości akcyi. Owszem, czujemy się nawet w prawie powiedzieć, że od tego obywatelskiego obowiązku nikt nie może i nie powinien się usuwać, a wypowiadając to otwarcie, opieramy się nie tylko na własnem przekonaniu, lecz również i na zdaniu najwyższych krajowych potęg finansowych, które w dojsciu do skutku tego stowarzyszenia nieobliczone korzyści dla kraju naszego przewidują. Jeżeli zaś tu i owdzie prasa stołeczna robiła naszym zamiarom zarzuty, to zwrócenie uwagi na źródło, z którego one

wychodziły, przekonywa, komu spółka taka zarobek uszczuplić i przewagę handlową z rąk wytrącić musi. Powołując tedy wszystkich dbałych tak o osobiste korzyści, jak również o dobro kraju do zapisywania się na akcyje, nie możemy zaprzeczyć, iż na złą chwilę trafiliśmy. Rok ubiegły bardzo niepomyślny dla rolników, małej ich liczbie dał dochody pokrywające wydatki konieczne, a bieżący rok nielepszy. Wielu więc właścicieli gorzelni, mimo najlepszych chęci słusznie wahać się może z podpisaniem się na akcyje, nowego wydatku wymagające, jednak zdaje nam się, że niewłaściwie postąpilibyśmy, zawiązanie spółki odkładając na lepsze czasy, na które jeszcze lat parę czekać wypadnie. Im bowiem w gorszym jesteśmy położeniu, tym usilniej starać się musimy o jego poprawienie, nieszczędząc natychmiastowych a mniejszych ofiar, by od większych strat w przyszłości można było oronić się. Zresztą jako właściciele gorzelni wiemy, że te ostatnie są zwykłe w rękę, jeżeli nie zamożniejszych, to przynajmniej lepiej sobie radzić umiejących, na tym więc również opieramy nadzieję dojscia do skutku tak potrzebnego stowarzyszenia.

Powyżej wskazanemi drogami spółka dojść ma do ostatecznego zawiązania się i wówczas potrzebować będzie zarządu dobrze obmyślonego. Zarząd ten ustawa oddaje radzie, wybranej z grona spółników i większością ich głosów. Opierając się na tym, zebrani właściciele gorzelni w dniu 16 czerwca r. b., podpisawszy się jednocześnie na 67 akcyj, do rady zarządzającej powołali ośmiu nas, tu na końcu podpisanych, byli bowiem zdania, że jako opracowujący projekt ustawy i wszelkie szczegóły działalności spółki, z jej potrzebami i wymaganiami najlepiej powinniśmy być obznajmieni. Przyjęliśmy więc te obowiązki na siebie, lecz uważamy się za radę tymczasową, upoważnioną jedynie do rozprzedania akcyj i wyjednania u władz zatwierdzenia ustawy; po dokonaniu tego zwołamy pierwsze walne zebranie spółników i zdawszy sprawę z całego przebiegu naszych czynności, oraz z obrotu funduszu nam powierzonego, złożymy swe obowiązki, prosząc zebranych o wybranie rady zarządzającej, mogącej działać w całej obszerności władzy, jaką ustawa jej nadaje. Na tymże zebraniu stowarzyszeni będą obowiązani opracować i zatwierdzić przepisy (instrukcyje), jakie rada zachowywać powinna w ciągu swego urzędowania; my zaś złożymy tylko projekt, jako bliżej obznajmieni z potrzebami spółki. Nie możemy w tej chwili wdawać się w bliższe określenie tych prawideł dla owych powodów: Najpierw, bo mając przygotowany ogólny ich zarys, w szczegółach jeszcze ich niewykończyliśmy. Następnie, bo wszystko to zależy będzie od zebrania spółników, którzy również dobrze mogą zatwierdzić nasze wnioski, jak odrzucić, inne zupełnie przepisy postanawiając. Zdaje nam się, że pozostałe szczegóły ustawy nie potrzebują wyjaśnień; na powyższem więc zakończamy je. Dodać wszakże musimy jeszcze, że przygotowaliśmy dla spółki pomoc kapitałów krajowych i zagranicznych, niemając bowiem summa użyta być musi na kapitał obrotowy. Zważywszy, że oprócz zaliczeń, dawanych na okowitę, spółka obowiązana będzie dawać zastawy, jako zabezpieczenie podatku akcyjnego, o to robiąc starania zawiązaliśmy stosunki z poważnemi firmami hamburskiemi, które ofiarują nam bardzo dogodne warunki zaliczeń i komissu. Gdyby więc właściciele gorzelni, leżących w zachodnim i pogranicznym pasie Królestwa, na hamburski rynek chciały okowitę swoją nierektyfikowaną skierować, to i w tym razie z pożytkiem dla nich pośredniczyć będzie mogła spółka.

Skończyliśmy z objaśnieniami, tyczącemi się tej strony działalności spółki, która wprost odbić się musi na stosunku pieniężnym i osobistym właściciela gorzelni, z jej zarządem. Lecz jeszcze nie wyczerpnęliśmy wszystkich powodów, dających nam nadzieję, że każdy właściciel gorzelni przyjmie zycielwie nasze usiłowania i na stosowną liczbę akcyj zapisać się niezaniedba, znana bowiem ich gorliwość obywatelska i dbałość o dobro kraju, każą nam wierzyć, że chociażby niewidzieli bezpośrednich korzyści pieniężnych dla siebie w należeniu do spółki, to i w tym razie, z uwagi na dobro powszechne, do założenia jej przyłożą się z ochotą. Wychodzimy tu z zasad następujących: Rolnictwo nasze od lat kilku zaczyna skarżyć się na brak dochodu, co pochodzi z obniżenia się cen pszenicy i żyta, na które jak w r. b. trudno nawet znaleźć kupca, a wiadomo, że jest to skutkiem zasypania

targów zagranicznych pszenicą amerykańską, naszych zaś żytem rosyjskiem. Ponieważ oba te rozległe kraje jeszcze przez długie lata będą tanięj produkowały niżeli my potrafimy, współzawodnicstwo to jest więc ważnem tak dla pojedynczego rolnika, jak i dla ogółu kraju. Słusznie tedy utrzymują doradzający zmianę sposobu gospodarstwa przez zmniejszenie wysiewu ziarna ozimego, a powiększenie ilości tego, co jeszcze nieprędko uprawiać będą mogli na szerszą skalę współzawodnicy nasi. Bez zaprzeczenia na pierwszym miejscu w liczbie tych roślin stawić należy okopowe, bo te wymagają zbyt wielu rąk, ażeby kraje mało zaludnione mogły na nie uprawiać, gdy zaś tam ludność się zwiększy, to większą ilość ziarna zużyje i rynki europejskie od zbytku jego ochroni. Tak będzie w przyszłości po wielu dziesiątkach lat. Zanim jednak to nastąpi, możemy z korzyścią uprawiać rośliny okopowe i tymczasem byt swój polepszyć. Ażeby jednak cel ten osiągnąć, musimy przerobić je fabrycznie tak, żeby odpadkami swemi użyźniały ziemię, która je wydała. Rozglądając się tedy w licznych szeregu roślin okopowych, rolnik polski przekonywa się, że tylko buraki i kartofle odpowiedzieć mogą powyższemu widokom. Jeżeli wsze już dostały się pod opiekę wszechwładnego kapitału. Jeżeli zaś nie zawsze kłopotuje się on o przyniesienie najwyższych korzyści rolnikowi, to w każdym razie niemało wpływa na polepszenie jego bytu. Co do kartofli, to temi o tyle tylko kapitał zajmuje się, o ile może wyzyskać nasze gorzelnie. Producenci okowity, rozrzucając po całym kraju i niemający możności porozumienia się, stają bezbronni wobec zwartego szeregu kupców, którzy zawsze znajdują sposób zgodnego działania w korzystnym dla siebie kierunku. Dopóki więc nie znajdziemy sposobu postawienia gorzelnictwa w lepszych warunkach, dopóty nie możemy spodziewać się jego rozwoju. Skoro zaś powyższe rozumowanie prowadzi do wniosku, że rozwój ten jest potrzebnym dla dobra kraju, słusznie więc mamy nadzieję, że każdy z interesowanych zechce przyłożyć się do niego. Tymczasowa Rada Zarządzająca: *Feliks hr. Czacki. Kazimierz Czarnowski. Adam Michałski. Stanisław Okęcki. Władysław Przyłubski. Michał Szwajcer. Stanisław Zawadzki. Jan Zieliński.*

Sprawozdanie tygodniowe

Giełdy zbożowej w Gdańsku.

Gdańsk dnia 14 marca 1885 r.

W ciągu tego tygodnia powietrze było zmienne, deszcz ze śniegiem padał we wtorek. Wiatr był ciągle północno-zachodni i zachodni. Od dnia 7 t. m. żegluga rzeczna otwarta.

W Nowym-Yorku zanosilo się na zwyżkę cen pszenicy, lecz wczoraj były niższe notowania i zapewne na dłużej pozostaną, gdyż zapasy skontrolowane wynoszą 43 miliony buszli, zaś do Europy załadowano tylko pszenicę w słabych gatunkach. Ogółem załadowano w zeszłym tygodniu:

pszenicy:	do Anglii	37,000 kw.	(przed tygod.)	48,000 kw.
	do Francji	8,000 "	"	11,000 kw.
	do innych krajów europejsk.	27,000 "	"	26,000 kw.
	z Kalifornii do Anglii	84,000 "	"	56,000 kw.

Zapasy skontrolowane pszenicy powiększyły się z 43,600,000 na 53,400,000 buszli. Ostatnie notowanie w miejscu 91 cent., w zeszłym tygodniu 90 cent., na maj 95⁵/₈ cent., w obec 91¹/₂ cent. Cena mąki powiększyła się z 3 dol. 25 c. 5 cent., na 3 dol. 30 c. W zeszłym roku o tym czasie notowano pszenicę 1 dol. 9 cent., na maj 1 dol. 11⁷/₈ cent.; cena mąki była 3 dol. 65 cent., zapasy skontrolowane 30,550,000 buszli i załadowano w ciągu tygodnia do Europy 163,000 kw. pszenicy.

W Anglii targi pszenicy w tym tygodniu nieco mocniejsze i płacono ceny o 6 c. do 1 s. lepsze; mąka też nieco mocniejsza.

Interes ograniczony. Dowozy angielskiej pszenicy nieco mniejsze, chęć kupna dobra. Nowa pszenica silna i kolor dobry, lecz wegetacja jeszcze spokojna. Obecnej pszenicy dowieziono w zeszłym tygodniu bardzo obficie. Dowóz angielskiej pszenicy w zeszłym tygodniu wynosił 50 027 kw. po przeciętnej cenie 31 s. 8 cent., przed tygodniem 59,502 kwr. po przeciętnej cenie 32 sz., w tym czasie 1884 r. 54,505 kw. po przeciętnej cenie 37 s. 7 c. Importowano z zagranicy 1,136,221 cent. pszenicy, 372,478 cent. mąki, w zaprzyszłym tygodniu 657,120 cent. pszenicy, 248,630 cent. mąki; równocześnie w roku zeszł. 581,387 cent. pszenicy, 231,098 cent. mąki. Nowych ładunków pszenicy do Anglii nie przybyło; we wtorek kupiono 1 ładunek przybyły z Australii po mocnych cenach. W czwartek jednego ładunku przybyłego do Anglii nie sprzedano. Dla płynących ładunków żądano cen wyższych, lecz nie było nabywców. Do portów angielskich płynię 2,475,000 kwr. pszenicy, w zeszłym tygodniu 2,503,000 kw., w tym czasie 1884 roku 1,521,000 kw. pszenicy.

London telegrafował z targu poniedziałkowego tego tygodnia: angielska pszenica niezmienniona, obca ceny stałe, przywieziono niewiele. Mąka spokojna stała, we śróde pszenica bardzo mocna i droższa, nabywcy niepewni. Obecnej pszenicy w zeszłym tygodniu dowieziono 34,842, przed ośmiu dniami 26,968 kw. Liverpool we wtorek: pszenica i mąka stała. Hull: pszenica spokojna, angielska o $\frac{1}{2}$ do 1 s. wyższa, obca około $\frac{1}{2}$ s. wyższa. Leith we śróde niezmienniony, wszystkie artykuły ospałe. Francja dla pszenicy niezmienniona. Paryż: ceny dla późniejszych terminów na pszenicę i mąkę nieco wyższe. Belgia: ceny mocne dla pszenicy. W Hollandyi ceny pszenicy o 1 guld. tańsze, dla żyta bardzo mocne. Ren notował ceny mocniejsze dla pszenicy; tak samo Austro-Węgry. Berlin niezmienniony w cenach i bez interesu dla pszenicy i żyta.

Na nasz targ dowieziono w tym tygodniu słabo i lepszych gatunków nie było, lecz i krajowej pszenicy na konsumcyę nie wystarczało. Nasi eksporterzy kupowali chętnie tranzytową i w podrzędnych gatunkach i płacili ceny o 2 i 3 marek na tonnie, na konsumcyę zaś za krajową o 3 do 5 m. lepsze. Ogółem sprzedano w tym tygodniu 1600 ton, w tém 320 ton zeszłorocznej pszenicy ze śpichrzów, i w końcu płacono za krajową jarą murzącą 130 fun. 156, jarą 130 f. 161, czerwoną 124 f. 161, pstrą 125 f. 161, jasną porosłą 126 f. 156, jasno-pstrą 127, 128 fun. 165, 166, wysoko pstrą 130 f. 168, polską na tranzytową czerwoną-pstrą 128 f. 144, murzącą 126 f. 138, pstrą 119 fun. 142, 123 f. 144, pstrą szklistą 123 f. 148, wysoko pstrą 128 f. 158, białą 129 f. 164 i za 2 ładunki przednią wysoko pstrą 128, 132 fun. ceny nieznanome, płac. za zeszłoroczną jasno-pstrą 127—129 f. 150—155, za rosyjską na tranzyt pstrą murzącą 116—123 f. 127—130, szklistą murzącą 123 f. 137, girkę jarą 119 fun. 128, jasno-kolorową mokrą 111 f. 128, pstrą obsadnią mokrą 118 f. 128, czerwoną obsadnią 123 f. 132, 124—125 f. 134—135, czerwoną-pstrą porosłą 128 f. 145, czerwoną zimową 125—126 fun. 142, jasną wadliwą 117 f. 137, jasno-pstrą porosłą 122 fun. 140, jasno-pstrą 123 f. 142 mr. za tonnę. Termina tranzyt kwiecień-maj płac. 143¹/₂, 145¹/₂, 146, 145, maj-czerwiec płac. 148¹/₂, 147, czerwiec lipiec żąd. 149¹/₂, ofiar. 149, lipiec-sierpień żąd. 151, ofiar. 150¹/₂, wrzesień-październik płac. 152, żąd. 153¹/₂, ofiar. 153 mr.

Żyto w tym tygodniu krajowe i tranzytowe słabo dowiezione, przy dobrej chęci płacono ceny nieco lepsze. Obrot wynosił 300 ton; płacono za krajowe 120 f. 135, 136, polskie na tranzyto 116, rosyjskie na tranzyt szczupłe 116 mr. za tonnę. Termina kwiecień-maj dolnopolskie 116¹/₂, tranzyt 115¹/₂, maj-czerwiec tranzyt 117¹/₂, 117 mr.

Jęczmień ceny mocne, krajowy duży 110 f. 142, dobry 108 f. 133, rosyjski na tranzyt 101 f. 105, 102 f. 103, 103 f. 109, 105 f. 110, 106 f. 109, 107 f. 112, 110 f. 118 mr. za tonnę, na paszę nie ważny 98 m. za tonnę.

Owies krajowy sprzedano po 144, zgrzany po 132 m. za t. Groch krajowy płacono do gotowania po 140, na paszę po 118, rosyjski na tranzyt na paszę po 108¹/₂, zielony po 106¹/₂, wilgotny po 100 mr. za tonnę.

Otręby pszenne polskie średnie kupowano po 4,15, rosyjskie z rewersem grube po 10 i 4,15, przednie po 3,80 m. za cent.

Wyka krajowa 131, polska na tranzyt podług gatunku 105, 118, 120, rossyjska na tranzyt 120 m. za tonnę.

Koniczynę krajową, białą płacono podług gatunku po 35, 36, czerwoną po 34, 35, polską białą po 32 i 40 z szczawem zmieszaną 33, czerwoną po 26, 27, 29, 31, 32 i 35, zwyczajną po 27½, rossyjską po 31, zwyczajną po 25, szwedzką krajową po 32 do 43 m. za centnar.

Brzanka łąkowa krajowa 13, 14, 14½ mr. za centn.

Gorzycznik krajowy podług gatunku płac. 125 i 140, rossyjski na tranzyt 114, 116, przedni 125 m. za tonnę.

Rzepak zimowy krajowy.

Rzepak letni rossyjski ocłony płac. 204 m. za tonnę.

Okowita 41 50 i 41.25 m. za 10,000 litr. % za kwiecień 42.

Ostatnie kursa berlińskie: banknoty austr. 165,10, rossyjskie 210.00. Kr. term. weks. Warsz. 259 00.

Sobota dnia 14 marca.

Powietrze piękne.

Żyto w miejscu ceny mocne i kupiono 130 ton. Płacono za 120 funt. podług gatunku krajowe 135, 136, 136½, ciemno-kolorowe 134, polską na tranzyt 115, 116, rossyjską na tranzyt chudą 115, 116, ważną 117 marek za tonnę. Termina kwiecień-maj dolnopolskie ofiar. 116, tranzyt żąd. 116, ofiar. 115. Cena regulacyjna 135, dolnopolskie 116, tranzyt 116.

Rossyjskie banknoty: Berlin 210,00, Gdańsk 211,00.

Bank Kredytowy Donimirski, Kalkstein, Łyskowski i Sp. w Toruniu

Toruń dnia 16 marca 1885 r.

Chłodne a nawet mroźne mieliśmy w ubiegłym tygodniu powietrze.

W handlu zbożowym chwiejna panowała tendencja, a jedynie obawy zawikłań politycznych wzmacniająco na targi wpływały, do czego też nieco niepomysłne sprawozdanie o stanie zasiewów w Ameryce się przyczyniło. Nowy-York notował za czerwoną zimową pszenicę loco 89¾—91¼, za kukurydzę 51—50¾, za mąkę 3,25—3,30 dol. Fracht tamtejszy kosztował 2¼—3 dol. Zapasy kontrolowane pszenicy Stanów Zjednoczonych wynosił w dniu 7 marca 1885 r. 43,600,000 buszli (=ca. 1,133,600 ton) w stosunku do 43,425,000 buszli (=ca. 1,129 050 ton) w d. 28 lutego 1855 r., do 30,550,000 buszli (=ca. 794,300 ton) w dniu 3 marca 1884 r. Wywozy pszenicy wynosiły w tygodniu kończącym się 7 marca 1855 r. z portów atlantyckich do Anglii 36,500, do kontynentu 34,500, z Kalifornii i Oregonu do Anglii 84,000, razem 155,000 kwr., w stosunku do 140,500 kwr. w dniu 28 lutego 1885 r., do 143,000 kwr. w dniu 8 marca 1884 r. W Anglii targi były dość pomyślne, choć dowozy zagranicznego ziarna były wielkie. Ceny mało się zmieniły, a tylko na późniejsze terminy ze strony spekulacji nieco wyższe przyzwalało ceny. We Francji na pszenicę mocne panowało usposobienie; ogólnie spodziewają się tamże z podwyżki cła podniesienia się cen zboża. W Belgii za pszenicę i jęczmień w końcu wyższe płacono ceny, ceny żyta były stałe, a za owies ceny podwyższono. W Holandyi również na pszenicę dobre panowało usposobienie a ceny żyta były stałe. W Austrii i Węgrzech były zaofiarowanie i popyt słabe, a ztąd ceny były chwiejne. Na żyto i pszenicę tendencja była słaba, a tylko owies w dobrym był pokupie, a ceny tegoż się podniosły. W południowych Niemczech handel był spokojny a ceny mało się zmieniły. W Saksonii i środkowych Niemczech handel był szczupły, gdyż i dowozy były małe. W północnych Niemczech dość wielkie było zaofiarowanie żyta a targi w ogóle były słabe. Rossyjscy eksporterzy już w końcu zeszłego tygodnia większą okazywali chęć do pozbycia się towaru; to też w ubiegłym tygodniu tak z morza Azowskiego jak z Petersburga i Rygi sprzedano większe partje żyta na dostawy latowe. Niemniej dokonano w Petersburgu kilka

większych sprzedaży pszenicy; transakcy te ułatwiał spadek w lutym rossyjskiej.

Na naszym placu dowozy bardzo były małe. Ceny żyta, jęczmienia i pszenicy stałe się utrzymują. Owies przy dobrym odbycie w cenie się podnosi. Zaofiarowanie koniczyn było znowu wielkie, a ceny dość dobrze się utrzymywały. Za wyborowe gatunki czerwoną koniczynę nawet nieco wyższe w ostatnich dniach płacono ceny. W ogóle usposobienie na koniczynę było stałe.

Płacono za 1000 kilogr.

Pszenica transito	115—133 funt.	120—140 Mrk.
krajowa z wyrost.	120—128 "	130—140 "
krajowa zdrowa	126—131 "	140—145 "
jasna z wyrostem	120—126 "	145—150 "
zdrowa	126—133 "	150—155 "
Żyto transito	115—128 "	100—115 "
" krajowe	115—122 "	125—130 "
" "	123—130 "	130—132 "
Jęczmień rossyjski		105—125 "
" krajowy		115—140 "
Owies rossyjski		115—135 "
" krajowy		115—135 "
Groch na paszę		110—120 "
" kuchenny		130—150 "
" Victoria		160—180 "
" Wyka		110—120 "
Żubin złoty		55—75 "
Żubin niebieski		50—70 "
Kuch rzepakowy		5,50—5,70 "
Kuch lniany		7,00—7,20 "
Otręby pszenne		3,75—4 "
Otręby żytnie		4,25—4,50 "
Koniczyna czerwona za centnar		15—37 "
" biała		20—50 "
Tymotki		12—18 "

W Hamburgu na okowitę ożywione początkowo panowało usposobienie, skutkiem zwiększonego jednakże dowozu chęć do kupna się osłabiła a ceny w końcu uległy obniżce.

loco bez beczi	28½	0,59
wbeczkach kontrak.loco	33	0,80
na marzec	33	0,80
marzec-kwiecień	33	0,80
na kwiecień-maj	33	0,80
na maj-czerwiec	33	0,80
na czerwiec-lipiec	33¾	0,83

eo odpowiada franko Aleksandrowo po potrąceniu wszelkich kosztów i warteści becz. za wiadro 80%.

przy kursie 215

UWAGA. Zwracamy uwagę naszej sz. klientelli, że odebrałmy zlecenia do zakupu koniczyn wszelkiego gatunku; prosimy więc o konsygnacje lub stałe opróbkowane oferty, gdyż jesteśmy w stanie korzystne zapewnić ceny.

Dzisiejsze kursa berlińskie.

Rossyjskie banknoty	211.25 Mrk.
Pszenica kwiecień-maj	167 00 "
lipiec-sierpień	174.00 "
New-York	89½ "
loco Żyto loco	144.00 "
kwiecień-maj	147.00 "
czerwiec lipiec	149.00 "
lipiec-sierpień	150.25 "
Olej rzepakowy, kwiecień-maj	50.00 "
wrzesień-październik	53.10 "
Okowita loco	42 50 "
kwiecień-maj	43.00 "
czerwiec lipiec	44.20 "